

2008 ÅRSRAPPORT

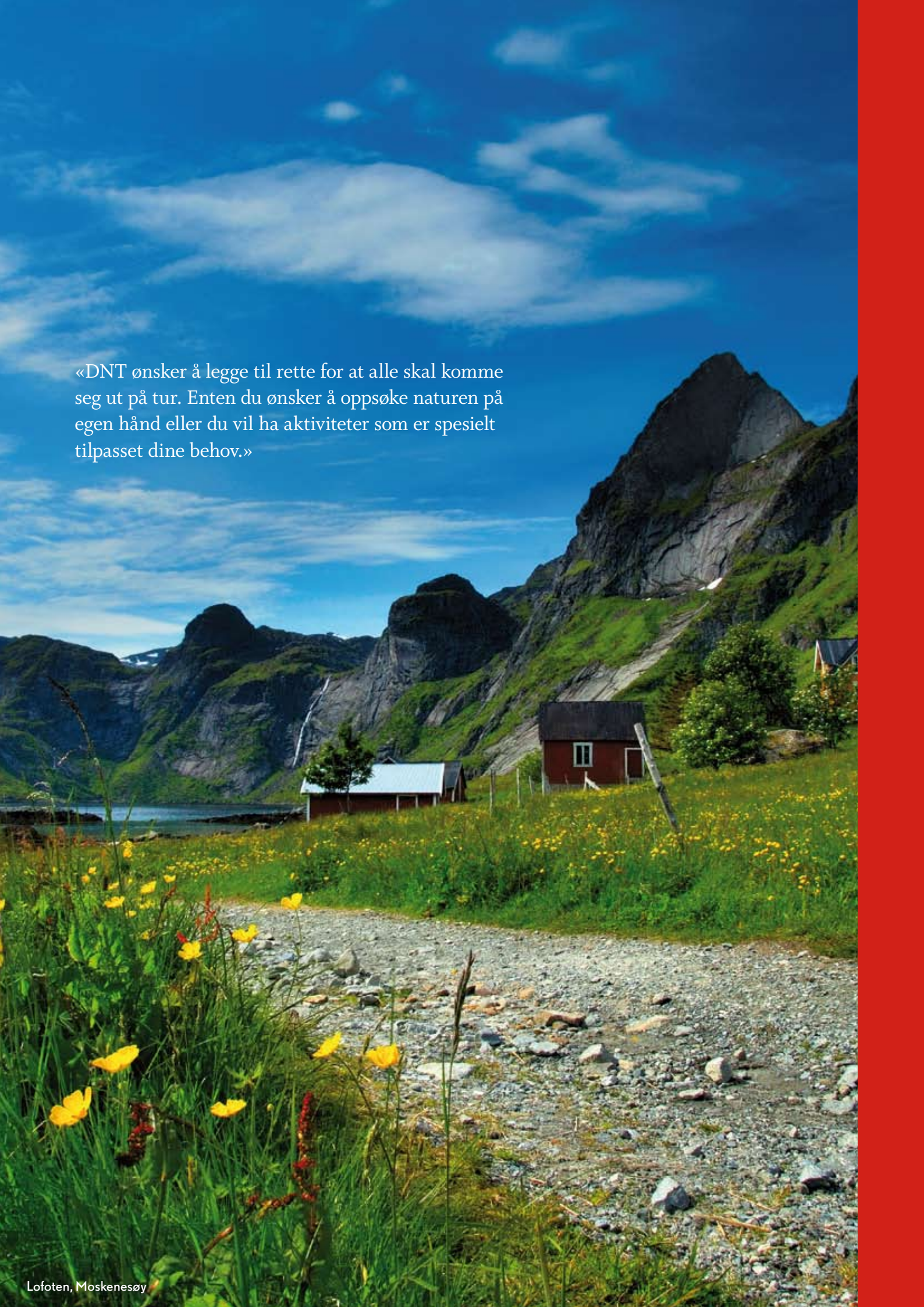
I 140 år har DNT gitt nordmenn gode natur-
opplevelser. Våre 450 hytter, 20 000 kilometer
med merkede stier, turer, kurs og arrangementer
gir alle mulighet til å drive aktivt friluftsliv.
Vi formidler turglede. Til glede for alle.

Naturopplevelser for livet

Den Norske Turistforening

«DNT ønsker å legge til rette for at alle skal komme seg ut på tur. Enten du ønsker å oppsøke naturen på egen hånd eller du vil ha aktiviteter som er spesielt tilpasset dine behov.»

INNHOOLD

- 4 JUBILEUMSÅR MED MEDLEMSREKORD
- 8 DEN NORSKE TURISTFORENING 140 ÅR
- 10 DNTs VISJON OG VERDIER
- 11 GENERALSEKRETÆRS OG STYRELEDERS ARTIKKEL
- 12 ÅRET SOM GIKK
- 14 ALLE BARN HAR RETT TIL TUR – BARNAS TURLAG
- 16 FÅR FOLK PÅ TUR – NASJONALE TURDAGER
- 18 UNGDOM PÅ TUR = SANT – DNT UNG
- 20 EN EKSTRA DOSE SPENNING – DNT FJELLSPORT
- 22 FELLES TURER – FELLES GLEDE
- 24 TRYGGHET OG TRIVSEL – TURLEDERE
- 26 DNT VIL HOLDE STIEN REN – NATURFORVALTNINGEN
- 27 PREIKESTOLHYTTA – MILJØVENNLIG STORSTUE
- 28 TURER FOR ALLE – TILGJENGELIGHET
- 29 TUR PÅ RESEPT – HELSE
- 32 SPONSORER PÅ LAG MED DNT
- 34 STYRER I DNT – ÅRBØKENE
- 37 ÅRSREGNSKAP
- 45 LANDSSTYRETS ÅRSBERETNING

JUBILEUMSÅR MED MEDLEMSREKORD

MEDLEMSUTVIKLING DE SISTE 10 ÅRENE

2008	222 291
2007	214 614
2006	210 556
2005	207 257
2004	203 896
2003	201 333
2002	197 306
2001	193 728
2000	188 900
1999	177 850
1998	173 329

Jubileumsåret 2008 var et år der alle piler pekte opp for DNT. Medlemstallet endte på 222 291. Hyttene over hele landet hadde godt besøk. Spesielt stor oppslutning var det på seniorturer, på de nasjonale turdagene og på dugnads-siden.

Den 21. januar 2008 ble 140-årsjubileet feiret i Gamle Logen i Oslo. DNTs historie ble synliggjort på mange måter, og forestillingen viste utviklingen fra en liten eksklusiv klubb med 233 medlemmer til en folkebevegelse med mer enn 222 000 medlemmer.

MANGE NYE MEDLEMMER En av målsettingene for 2008 var å øke antall medlemmer, og vi hadde et spesielt mål om å øke oppslutningen blant barn og ungdom. Med en økning på 7 677 medlemmer, hvorav 648 er skoleungdommer og 1 589 barnemedlemmer, er vi svært godt fornøyd. Hyttene våre har vært godt besøkt gjennom hele året. I 2008 har vi jobbet for å styrke de lokale turlagene, og det har vært jobbet med å få dannet turlag der dette ikke finnes. Det ble etablert fire nye DNT ung-grupper og tolv nye Barnas Turlag. Målsettingen om at DNT sentralt skulle sikres en sunn økonomi, og ha sikkerhet for seks måneders drift ble oppfylt.

ØKT SYNLIGHET I MEDIA En sentral målsetting for 2008 har vært å øke synligheten til DNT. Det har vært en markert økning i antall artikler publisert i aviser, tidsskrifter, tv og radio som har omhandlet DNT og/ eller de lokale medlemsforeningene. Vi har avholdt kurs for å styrke mediekompetansen lokalt og mange av våre medlemsforeninger har hatt høy synlighet i lokale media. En viktig kanal for å nå ut til og kommunisere med våre medlemmer er medlemsbladet Fjell og Vidde. Med et opplag på 137 000 og syv nummer i året og 329 000 lesere, er Fjell og Vidde Norges største friluftsmagasin. Årboka i 2008 omhandlet Skarvheimen, og ble gitt ut i ny profil.

650 000 UNIKE BRUKERE Arbeidet med DNTs nettside www.turistforeningen.no har i 2008 blitt høyt prioritert. Her finnes oppdatert informasjon om hyttene, presentasjon av fellesturer for alle grupper og nye turforslag i turplanleggeren. Den rommer nå beskrivelser av flere hundre fjellturer. I 2008 var det hele 650 000 unike brukere av www.turistforeningen.no. I løpet av året har flere lokale turistforeninger og turlag samt en rekke betjente hytter blitt tilknyttet denne felles plattformen, og gjennom denne fått egne nettsider. Mot slutten av året ble det skrevet kontrakt om en ny felles nettportal med NRK.

55 MEDLEMSFORENINGER

Den praktiske virksomheten i DNT drives av de 55 selvstendige medlemsforeningene. Disse merker mer enn 20 000 kilometer stier, kvister 7 000 kilometer vinterløyper og driver 459 hytter

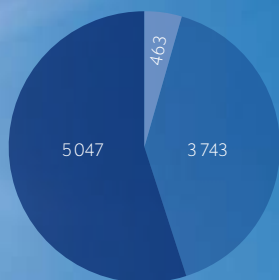
FOTO: JUEL VICTOR LØKSTAD, JOTUNHEIMEN

MEDLEMSTALL I DE 10 STØRSTE FORENINGENE

Forening	Hoved	Stud	Honnør	Livsv.	Barn	Skole	Husst.	2008	2007	Diff	Prosent
DNT Oslo og Omegn	35 524	3 471	5 541	2 171	5 095	3 600	13 636	69 038	67 403	1 635	2,4 %
Bergen Turlag	11 347	1 052	2 113	198	2 127	1 328	4 011	22 176	21 156	1 020	4,8 %
Stavanger Turistforening	10 269	885	1 207	191	2 551	1 804	4 467	21 374	20 632	742	3,6 %
Trondhjems Turistforening	8 265	1 040	1 243	561	1 337	997	3 150	16 593	15 319	1 274	8,3 %
Drammens og Oplands Tf	4 004	251	828	178	683	409	1 453	7 806	7 601	205	2,7 %
Telemark Tf	3 309	214	716	122	485	301	1 311	6 458	6 218	240	3,9 %
Kristiansand og Oppl. Tf	3 111	311	632	109	527	373	1 231	6 294	6 098	196	3,2 %
Ålesund-Sunnmøre Tf	3 049	156	461	27	405	259	1 184	5 541	5 412	129	2,4 %
Haugesund Turistforening	2 065	164	389	29	424	304	840	4 215	4 168	47	1,1 %
Sogn og Fjordane Turlag	2 420	137	308	48	561	142	717	4 333	4 042	291	7,2 %

UTENLANDSMEDLEMMER

■ NORDEN ■ EUROPA ■ VERDEN

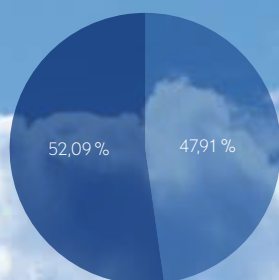
ALDERSFORDELING

■ 0-12 ■ 13-26 ■ 27-40 ■ 41-50 ■ 51-60 ■ Over 60

KJØNNSFORDELING

■ MENN ■ KVINNER

HØYTILLIT TIL DNT En viktig satsing for DNT i 2008 har vært å posisjonere og styrke vår rolle som samfunnsaktør på viktige samfunnsområder. Dette har gitt resultater. Ifølge TNS Gallups natur- og miljøbarometer er DNT den organisasjonen som befolkningen har størst tillit til. MMI Synovates årlige omdømmeanalyse av organisasjoner og offentlige etater konkluderte med at DNT var blant de fem organisasjonene som befolkningen stoler mest på.

HELSE MED TUR Det har vært arbeidet med å øke fokuset på de positive helseeffektene av friluftsliv, på viktigheten av økt fysisk aktivitet i skolen, og å profilere oss som en viktig aktør innenfor naturbasert reiseliv. Like viktig som det er å synliggjøre DNTs rolle som forvalter og tilrettelegger av norsk natur, er det å vise at DNT er en pådriver for fornyelse av friluftslivet.

FRILUFTSLIVETS FORKJEMPER DNTs landsmøte vedtok følgende tre resolusjoner: «DNT avviser vindkraftverk i sårbare kystlandskap», «Friluftslivets sentrale plass i verneområdene må inn i ny naturmangfoldlov» og «Ja til motorferdselslov som sikrer naturvennlig friluftsliv». Landsmøtet vedtok videre å sende et brev til myndighetene med overskriften «Ny teknologi for bygging av kraftlinjer – endret politikk nødvendig».

Det har vært arbeidet aktivt med viktige saksfelt som motorferdsel i utmark, og for at det enkle og naturvennlige friluftslivet fortsatt skal ha en plass i verneområdene. I flere saker har det vært jobbet opp mot Stortinget og regjeringen.

FOTO: EVA GEGULIE SIMONSEN

Olavsbu i Jotunheimen

NASJONALE TURDAGER VIRKER Et viktig mål for DNT er å sikre balansen mellom det tradisjonelle hytte til hyttetilbudet og arrangement av store nasjonale turdager. Opptur, turdagen for 8.-klasser i Norge og de to årlige Kom deg ut-dagene har i 2008 utviklet seg til å bli store nasjonale turdager som gir tusenvis av mennesker en viktig stimulans til å komme seg ut på tur. Slike åpne arrangementer når mange nye mennesker som kanskje aldri har vært på tur før. Særlig viktig er Opptur som når fram til ungdommer.

FLERE TURPARTNERE DNT sentralt har også i 2008 hatt målsettinger om å få flere turpartnere, og lykkes med det. Et annet internt mål har vært å få fornøyde medlemsforeninger og å hjelpe medlemsforeningene med å lykkes med felles mål samt arbeide for merkevarebygging og bedre planverktøy i organisasjonen. Det har vært arrangert flere møteplasser for foreningene, og en intern nettside er blitt utviklet for bedre samhandling og utveksling av kompetanse i organisasjonen. Det ble utviklet et nytt profilprogram til bruk i hele organisasjonen.

8 NYE HYTTER I 2008 kom det til åtte nye hytter. Disse var Kiellandbu (Bergen Turlag), Haukenesfjellet (DNT Indre Østfold), Småvannsbu (DNT Oslo og Omegn), Tjønndalen (Kristiansand og Opplands Tf.), Eiriksvollen (Kristiansund-Nordmøre Tf.), Lysefjorden og Vinddalen (Stavanger Tf.) og Jashaugbu (Vik Turlag).

Vi kan se tilbake på et aktivt år i 2008, og vi gleder oss over at stadig flere viser interesse for det enkle friluftslivet. Økningen i medlemmer og stor dugnadsvillighet tilsier at også 2009 vil bli et godt år for DNT.

ANTALL UNGDOMSMEDLEMMER

2008	25 000
2007	23 160
2006	21 627
2005	19 770
2004	18 119
2003	16 726
2002	11 959
2001	12 007
2000	12 558

ANTALL MEDLEMMER I BARNAS TURLAG

2008	18 960
2007	17 648
2006	17 202
2005	16 474
2004	16 252
2003	15 428
2002	16 892
2001	14 481
2000	10 741

ANTALL DNT-HYTTER

2008	459
2007	450
2006	443
2005	426
2004	419
2003	411
2002	398
2001	389
2000	369

Den Norske Turistforening 140 år

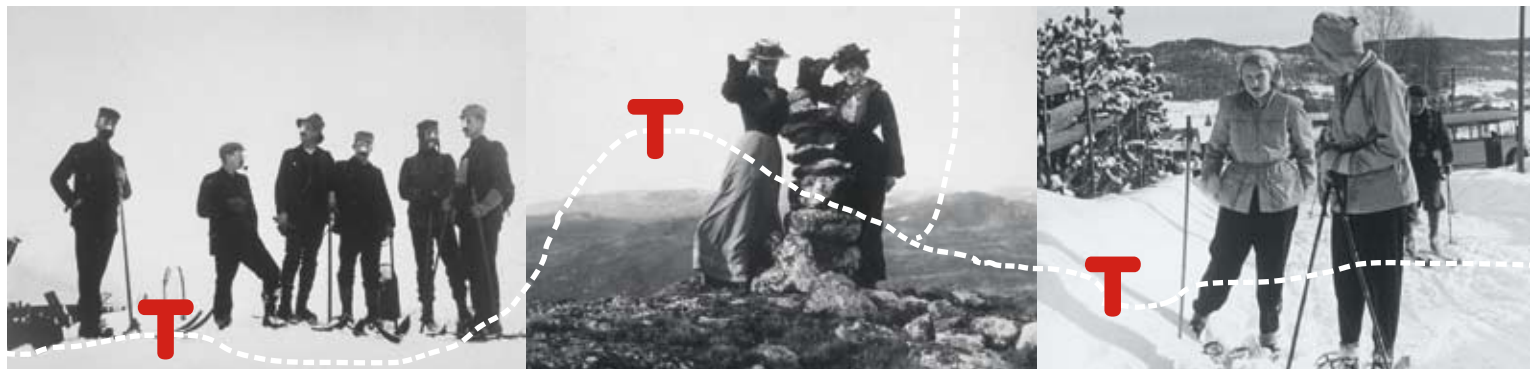
«Lad oss gjøre det let og billig, at riktig mange kan komme og se, hva der er stort og vakkert i vort land», sa Thomas Heftye, da Den Norske Turistforening ble stiftet 21. januar 1868. 140 år etter er Heftyes utsagn fortsatt visjon for DNT.

1 VITENSKAPSMENN OG KUNSTNERE VISER VEI

Tidlig på 1800-tallet var fjellet utilgjengelig for folk flest utenom dem som bodde i nærheten. Dette endret seg da de første vitenskapsmennene begynte å fortelle om sine pionerturer i fjellet. Flere kunstnere begynte også å søke seg til fjells, grepet av romantikkens begeistring for naturen. Etter hvert ønsket stadig flere å benytte seg av fjellnaturen til friluftsliv, og dermed var tiden moden for å hjelpe og støtte dem som hadde lyst til å vandre i fjellet. Høsten 1866 kom en gruppe menn sammen. De ville lage en forening lignende de utenlandske alpeforeninger, der formålet var å legge til rette for naturopplevelser for alle. Den 21. januar 1868 ble Den Norske Turistforening stiftet, og Thomas Heftye ble DNTs første formann.

3 FJELL-NORGE ETT RIKE

I løpet av 1880- og 1890-tallet blir en rekke lokale turistforeninger stiftet etter mønster fra DNT: I 1888 ble Skien-Telemark Turistforening, Kristiansand og Oplands Turistforening, Stavanger Turistforening og Trondhjems Turistforening stiftet. Foreningene begynte raskt å bygge hytter og merke ruter i sine områder. De nye foreningene hadde ingen tilknytning til DNT, men begynte etter hvert å samarbeide. I 1930-årene prøvde foreningene for første gang å slå seg sammen til én landsforening. Det lyktes imidlertid ikke før i 1988, da ble Fjell-Norge til ett rike. I dag har DNT 55 medlemsforeninger over hele landet.

2 HØYFJELLET LOKKER

En av den nystartede foreningens viktigste oppgaver var å skaffe folk tak over hodet i fjellet. Allerede i 1868 kjøpte DNT sin første hytte, Krokan, ved Rjukanfossen, et av datidens viktigste reisemål. Snart begynte også foreningen å bygge hytter i høyfjellet. I 1870 sto Tvindehaugen ved Tyin i Jotunheimen ferdig. To år senere tok foreningen i bruk Gjendebu. Kort tid etter ble Leirvassbu, Gjendesheim og Krækkja DNT-hytter. I løpet av de første 50 årene ble det bygget 16 nye hytter i Jotunheimen og på Hardangervidda. Samtidig ble det inngått avtaler med mange setrer og private hytter om å ta imot fotturister. Åpningen av Bergensbanen i 1909, sammen med byggingen av lungsdalshytta og Geiterygghytta, knyttet de to fjellområdene sammen.

4 PIONERER I NORSK FJELLSPORT

Allerede før DNT startet gikk det førere på enkelte breruter, men fra 1890 innførte foreningen en ordning med patentførere. Førerne var for det meste fjellbønder. Deres oppgave var å lede turister over fjelloverganger i Jotunheimen, over Jostedalbreen og i andre fjellstrøk. Patentførerne har hatt stor betydning for utviklingen av norsk fjellsport. Det var for eksempel ikke Heftye som gikk først opp renna til Store Skagastølstind, som i dag bærer hans navn. Det var to førere fra Årdal som klatret opp og tok Heftye opp etter seg ved hjelp av tau. Møtet mellom fjellførere, klatrere og fotturister førte til et kraftig oppsving i norsk fjellsport siste halvdel av forrige århundre. I 1962 ble Breggruppen stiftet i Oslo. I dag finnes det 26 DNT fjellsport-grupper over hele landet.

Fra eksklusiv klubb til folkebevegelse

5 TILRETTELEGGER I FJELL OG SKOG

De første kartene som var praktisk anvendbare i fjellet, kom utover 1800-tallet, men de var så dårlige at det var nødvendig å merke rutene om målet for DNT som folkebevegelse skulle oppnås. Den første ruta som ble merket med steinvarder, ble åpnet mellom Bessheim og Memurubu i 1874. Siden har landets turistforeninger merket over 20 000 km med ruter i fjell og skog over hele landet. Informasjon om forholdene i fjellet ble også tidlig en viktig oppgave for DNT og fra første år har foreningen gitt ut årbok. Siden 1967 har også DNT gitt ut medlemsbladet Fjell og Vidde. Det er i dag Norges mest leste friluftslivsmagasin. En lang rekke av medlemsforeningene utgir også årbok og medlemsblader og driver en omfattende informasjonsvirksomhet.

7 NATURVERN

DNT var tidlig opptatt av naturvern. Allerede i 1904 ønsket daværende formann Yngvar Nielsen å opprette nasjonalpark i Jotunheimen, blant annet for å verne Gjende mot kraftutbygging. Arbeidet med å skape nasjonalparker her i landet tok imidlertid svært lang tid, og først i 1962 ble Norges første, Rondane nasjonalpark, dannet. I 1980 ble Jotunheimen nasjonalpark opprettet, der blant annet Gjende ble fredet. Nasjonalparker har vært en av DNTs merkesaker i 70 år, og nå er det etablert 36 stykker. I dag er Turistforeningen fremdeles en betydelig pådriver innen naturvernsarbeid, og har særlig fokus på vassdragssaker, nasjonalparker og motorferdsel i utmark.

FOTO: DNT'S HISTORISKE ARKIV

6 SKILØPING BLIR VANLIG

Å gå på ski var ikke en vanlig sport da DNT ble stiftet. Adkomsten til fjellet var så vanskelig at skituren ikke kunne gjennomføres i løpet av en kort vinterferie. Fridtjof Nansens og andres ekspedisjoner på ski i 1880 – 1890-årene førte til en gryende interesse for å bruke fjellet også om vinteren. Utvidelsen av jernbanenettet gjorde det i tillegg lettere å komme seg til fjells. I 1907, nesten 40 år etter DNTs stiftelse, var Glitterheim for første gang åpen i påsken. Etter hvert fulgte andre hytter etter. Fra 1924 begynte man også å utvikle et nett av merkede ruter om vinteren. I dag er det over 6000 km med kvistede løyper som DNT har ansvar for. Med vinteråpningen av DNTs hytter begynte skiløpernes erobring av høyfjellet. I 2008 arrangerte DNTs medlemsforeninger over 700 organiserte skiturer i løpet av vinteren.

8 FRA MENN TIL FOLK FLEST

Det typiske medlemmet i DNT var på 1800-tallet menn som tilhørte det øverste sjikt av samfunnet innen forretningsliv, vitenskap, kunst og kulturliv. Det var de som hadde råd og tid til å dra til fjells. Etter som velstanden økte og ferie ble mer vanlig, særlig fra 1920-årene, fikk Turistforeningen oppslutning fra andre lag av befolkningen. For å gjøre adkomsten enklere og billigere for de nye medlemmene rettet man oppmerksomheten mot de østlandske skoger. I årene som fulgte merket DNT kilometervis med løyper og bygde flere koier i Ringerriksåsene. Helt siden stiftelsen har Turistforeningens mål vært å tilrettelegge for friluftsliv for alle. Et eksempel på at vi lykkes er at andelen barn og ungdomsmedlemmer stadig øker. I 1988 ble DNT ung etablert og ti år senere kom Barnas Turlag, og de har økt interessen for DNT.

DNTs VISJON ER – NATUROPPLEVELSER FOR LIVET

Visjonen viser hva DNT kan tilby morgendagens mennesker og omfatter alle dimensjoner ved vår virksomhet. Vår overordnede utfordring er å formidle friluftslivets muligheter for individet til å realisere drømmer og til å oppleve natur, glede, utfordring, begeistring, undring, livsmot, bedre helse, samhold og tro på en bærekraftig fremtid.

På samme måte som et aktivt friluftsliv er avhengig av en robust natur og tiltalende kulturlandskap, er oppslutningen om vern av natur og skjøtsel av landskaper helt avhengig av verdsetting og utbredelse av det enkle og naturnære friluftslivet i store grupper av befolkningen. Ved å arbeide for å få flest mulig ut i naturen og ta denne i bruk, styrker vi natur- og kulturgrunnlaget for et opplevelserikt friluftsliv for fremtidige generasjoner. For DNT er derfor friluftsliv, naturvern og kulturlandskapsvern tre sentrale saker.

DNTs verdigrunnlag skal gjenspeiles i foreningenes tilbud. Det skal være:

SPENNENDE Vi skal gi utfordrende opplevelser i natur gjennom ulike tilbud som virker stimulerende i forhold til de behov hver enkelt har. Her ligger også et grunnleggende ønske og behov hvert enkelt menneske har om å ha utfordringer og oppleve glede, begeistring og lykke.

TROVERDIG Vi skal fremstå som ærlige og ordentlige, og vår virksomhet skal skape tillit. I hele vår virksomhet skal vi ha trygghet og kvalitet i fokus.

INKLUDERENDE Vi skal ha et turtilbud der alle skal føle seg velkomne. Spesielt vil det være viktig å legge til rette for grupper som i dag ikke er kjent med tilbudet. Det betyr også at alle ledd i organisasjonen skal ta godt vare på medlemmer og samarbeidspartnere.

ENKELT Vi skal bidra til å gjøre det lett for folk å bruke naturen og oppleve gleden ved friluftslivet. Tilbudene skal ha en nøktern, kvalitetsmessig god standard med vekt på trivsel og atmosfære på hyttene, men de kan være differensiert når det gjelder tilrettelegging.

NATURVENNLIG DNTs tilrettelegging skal være preget av varsomhet i forhold til naturmiljøet med beskjeden ressursbruk, og vår drift skal være miljøvennlig. Våre aktiviteter skal baseres på en helhetlig naturforståelse og at naturens tålegrenser ikke overskrides. Vi skal ferdes med omtanke, ansvarlighet og på naturens premisser.

TIL GLEDE FOR ALLE

FOTO: JULIE MASKE

DNTs generalsekretær Kristin Krohn Devold og styreleder Tom Ivar Bern har hatt mye å feire i jubileumsåret 2008

I 2008 var det 140 år siden Turistforeningen ble stiftet, og den første lederen Thomas Heftye uttalte: «Lad oss gjøre det let og billig, at riktig mange kan komme og se, hva der er stort og vakkert i vort land.» Heftyes ord er fortsatt en god beskrivelse på Turistforeningen. I 140 år har DNT lagt til rette for at alle skal få mulighet til å oppleve friluftslivet i Norge. Gjennom våre merkede stier og våre hytter i hele Norge er det både lett og billig å ferdes i den norske naturen.

Noe av styrken i Turistforeningen ligger i at vi har et bredt og variert tilbud, som hele tiden fornyer seg i tråd med folks ønsker og behov. Den store veksten i medlemmer spesielt blant ungdom viser at vi har lyktes med å utvikle tilbudet og legge til rette for et friluftsliv som er attraktivt og spennende for personer i alle aldre. Dersom du ønsker å kombinere friluftsliv med en gastronomisk opplevelse er vårt tilbud Fra dal til fjell eller fjord til fjell der vi samarbeider med Norges Bondelag og utvalgte kulturgårder et utmerket alternativ. Er det utfordring og spenning du søker har våre fjellsportgrupper et variert tilbud med for eksempel klatring, kiting og brevandring. Ønsker du å dra på tur med små barn i nærmiljøet er Barnas Turlag midt i blinken, og BaseCamp gir opplevelser og minner for livet for de litt eldre barna og ungdommen. Ved hjelp av vårt rutenett og hyttetilbud over hele Norge kan du legge ut på langturer, eller du kan dra på kortere turer ved hjelp av vårt utstrakte rutenett i nærmiljøet.

Hele 222 291 personer var medlem av DNT i 2008, noe som er tidenes medlemsrekord. Og vi øker faktisk i antall medlemmer på 10. året på rad. I løpet av 20 år har landets største frilufsorganisasjon blitt dobbelt så stor. Og det er ikke bare i antall medlemmer vi er store. 2008 var året da våre Opptur og Kom deg ut dagene virkelig befestet seg som nasjonale turdager over hele Norge. Opptur brakte 17 000 8. klassinger på ulike topper i hele landet, og Kom deg ut dagene i februar og september fikk med seg 25 000 personer ut på tur.

Det ligger mye helse i et aktivt og variert friluftsliv. Å gå på tur er godt både for kropp og sjel. I 2008 fikk Turistforeningen støtte til det treårige prosjektet Turresepten. Hensikten med prosjektet er å tilrettelegge for et sosialt turtilbud for personer som har fått «Grønn resept» av legen. Dette og flere andre prosjekter viser at DNT også er en viktig samfunnsaktør. Turistforeningen er forkjempere for at fremtidige generasjoner skal kunne oppleve gleden ved friluftslivet. I 2008 har vi arbeidet med den nye motorferdsloven i utmark, for at loven skal sikre et naturvennlig friluftsliv. Vi har også arbeidet mot etablering av vindkraftverk i sårbare kystlandskap. I den siste tiden har vi sett en tendens til at friluftslivet blir forsøkt bergrenset i flere av våre nasjonalparker. Det er for eksempel fremmet forslag om å fjerne flere T-merkede stier og vi møter manglende forståelse for behovet for å supplere hyttenettet vårt. Derfor har vi arbeidet for at friluftslivets sentrale plass i våre verneområder må komme klart frem i ny naturmangfoldslov. Friluftsliv var en viktig begrunnelse for opprettelsen av nasjonalparkene i sin tid, og Turistforeningen mener at vern sikres best gjennom en forsvarlig bruk av naturen.

Vi har hatt mye å glede oss over i jubileumsåret 2008, og alt arbeidet har lagt et godt grunnlag for gode opplevelser og arrangementer i 2009. På tampen av året signerte vi en spennende avtale med NRK. Sammen skal Turistforeningen og NRK lansere nettsiden ut.no der målet er å lage landets beste nettportal for frilufsinteresserte personer. Vi ser frem til lanseringen av nettsiden i 2009 som vil gjøre det enda enklere for enda flere å komme seg ut på tur i den norske naturen.

Kristin Krohn Devold
Generalsekretær

Tom Ivar Bern
Styreleder

ÅRET SOM GIKK

JANUAR 140-årsjubileum

21. januar var det 140-årsjubileum for stiftelsen av Den Norske Turistforening. Kongstanken bak DNT var å lage et nettverk av hytter og stier i naturen, slik at det skulle bli enkelt og billig for folk å komme seg ut på tur. Dagen ble feiret med en jubileumsforestilling i Gamle Logen i Oslo, med blant annet Lars Lillo Stenberg på scenen.

FOTO: KARINERETE HORNE

APRIL Rekordmange vinterturer

DNTs lokale turistforeninger arrangerte rekordmange vinterturer. Det er en trend at topturer blir mer og mer populært. Interessen for bratt friluftsliv ser vi også i økningen i antall DNT fjellsport-grupper. Hele 26 lokale DNT fjellsport-grupper organiserer nå topturer, bre- og klatreopplevelser.

FOTO: THOMAS R. BJØRNSTAD

FOTO: TORFINN EVDENSEN

FOTO: MARIEBRØVIC ANDERSEN

FEBRUAR «Kom deg ut-dagen»

Kom deg ut-dagen er Turistforeningens nasjonale turdag. I 2008 ble det arrangert to Kom deg ut-dager; en vinterturdag den 24. februar og en høstturdag i september. Hele 25 000 mennesker kom seg ut i løpet av begge turdagene. Vinterens Kom deg ut-dag fristet folk med 23 ulike vinterarrangementer. De nasjonale turdagene er myntet på absolutt alle, uansett form og forkunnskaper.

MARS Populær fjellpåske

I påskeuken var det stor trafikk i fjellet. DNT hadde mer enn 15 prosent flere overnattinger på de betjente hyttene, sammenlignet med 2007. Dermed endte påsken 2008 som en av tiårets beste for DNT.

MAI Flere fjortiser til fjells

Årets Opptur fikk 18 000 åttendeklassinger til å gå på tur i nær natur. Dette var mer enn dobbelt så mange som i 2007. Opptur er et arrangement der 8. klassinger fra hele Norge går en mils fottur opp på et fjell i sitt nærområde.

JUNI Ønsker aktivitet i nasjonalparkene

Landsmøtet til DNT ble i juni avholdt i Drammen. Landsmøtet ble enige om en resolusjon som slår fast at friluftslivet må og skal ha en sentral plass i verneområdene. Landsmøtet ønsker at friluftsliv i verneområdene må inn i den nye naturmangfoldsloven.

JULI 500 basecampere

Hele 500 ungdommer deltok på de fem BaseCampene som ble arrangert i juli. BaseCamp er en av DNT ungs store satsinger, og hensikten med den ukelange leiren er å tilby ulike aktiviteter for aldersgrupper av ungdom mellom 13 og 26 år. De fem BaseCampene lå i spektakulære naturomgivelser som Romsdalen, Nærøyfjorden og Jostedalsbreen.

FOTO: BASECAMPROMSDALEN

OKTOBER Newton Camp

Den Norske Turistforening utviklet i 2008 aktivitetskonseptet Newton Camp i samarbeid med Teknisk-naturvitenskapelig forening, Tekna. Samarbeidsprosjektet har som målsetning å stimulere barn og ungdoms interesse for friluftsliv, kosthold og realfag. Gjennom lek, opplevelser og læring ute i naturen gis barn innblikk i naturfag, matematikk og teknologi.

FOTO: DNT ARKIV

FOTO: LIV ARNESEN

AUGUST Hallingskarvet nasjonalpark

9. august ble Hallingskarvet nasjonalpark åpnet. Med Hallingskarvet har landet nå 36 nasjonalparker totalt.

SEPTEMBER Fjellfilmfestivalen

Andre helgen i september gikk Fjellfilmfestivalen på Turtagrø av stabelen. Festivalen er blitt et møtested for fjell- og filmglade mennesker, der disse kan kombinere en helg med filmopplevelser og turer. DNT ung og DNT Fjellsport bidro igjen med et spennende turprogram, og dyktige guider viste vei opp på Hurrunganes topper.

NOVEMBER Flere medlemmer

Medlemstallet i Den Norske Turistforening passerer for første gang 222 000.

DESEMBER Nytt ungdomsmagasin

Retten før jul lanserte DNT magasinet UT, et nytt magasin for DNT ungdomsmedlemmer mellom 13 og 26 år. Magasinet skal være til inspirasjon for ungdom, for å få enda flere til å komme seg mer ut i naturen.

ALLE BARN HAR RETT TIL TUR

2008 har vært et aktivt år for Barnas Turlag, med medlemsvekst, god oppslutning på nasjonale arrangementer og utvikling av nye tilbud. Nytt av året er Newton Camp i samarbeid med Tekna, som er turer med fokus på realfag og friluftsliv.

Nærmere 19 000 barn
er medlemmer av
Barnas Turlag
gjennom 90 lokallag
over hele Norge

BARNAS TURLAG er Turistforeningens tilbud til barn fra 0–12 år og deres familier. I Barnas Turlag ønsker vi at barn og voksne sammen skal få flotte opplevelser i naturen. Aktivitetene er varierte, og tilpasset årstidene og lokale forhold. I 2008 ble det etablert 12 nye Barnas Turlag i DNT, og vi har nå til sammen omtrent 90 Barnas Turlag over hele Norge. I tillegg har vi fått 1 615 nye medlemmer, og et samlet medlemstall på nærmere 19 000 barn.

SKALTIDLIG KRØKES Turistforeningen synes det er viktig å legge til rette for friluftsupplevelser også for barn. Gjennom et godt friluftstilbud blir barn aktivisert, lærer å mestre naturen og får et forhold til friluftsliv som gjerne varer resten av livet. Det er noe i det at den skal tidlig krøkes som god krok skal bli. Tilbudet i Barnas Turlag blir hele tiden videreutviklet, og nytt av året er Newton Camp i samarbeid med Teknisk Naturvitenskapelig Forening, Tekna. Friluftsliv kombinert med realfag og læring er konseptet her. I 2008 ble det avholdt sju Newton Camper ulike steder i landet.

NASJONALE TURDAGER For å nå ut til enda flere barn og ungdom har Turistforeningen etablert de nasjonale turdagene Kom deg ut og Opptur, som du kan lese mer om på side 16 og 17. Turistforeningen

er glad for at Barnas Turlag og de nasjonale turdagene bidrar til tur- og naturopplevelser for barn over hele Norge. En stadig utvikling av våre tilbud fører til at enda flere barn får mulighet til å oppleve friluftslivet i Norge.

NEWTON CAMP – fokus på tur og realfag

Newton Camp er et tilbud spesielt rettet mot 5.–7. klassinger. Dette er et samarbeid mellom DNT og Tekna. Newton Camp er leirer som legges til skolens vinter-, sommer- eller høstferier. Målsetningen er å stimulere barn og ungdoms interesse for friluftsliv og realfag, samt øke deres forståelse av sammenhenger mellom disse. Se mer her: www.newtoncamp.no

BARNAS TURLAG

- > 18 960 medlemmer fra 0–12 år
- > 90 lokale Barnas Turlag
- > 1 100 turer med 36 000 deltagere
- > Friluftslivskurs for omtrent 600 lærere og førskolelærere

KOM DEG UT-DAGEN 2008:

- › DNTs nasjonale søndagstur for alle
- › 5 000 kom seg ut i februar
- › 20 000 kom seg ut i september

OPPTUR 2008:

- › DNTs nasjonale turdag for 8. klassinger
- › 17 000 fjortiser på tur
- › Egen Opptur i Nord-Norge

Turistforeningen har satt i gang med nasjonale turdager for å få flere barn og familier ut på tur. I 2008 fikk vi hele 25 000 ut i forbindelse med Kom deg ut-dagen, mens nesten 30 prosent av alle åttendeklassingene i Norge deltok på Opptur.

FÅR FOLK PÅ TUR

Våre to viktigste nasjonale turdager, Kom deg ut og Opptur, er nå etablert som viktige friluftslivsbegivenheter i Norge. Gjennom våre medlemsforeninger bidrar de nasjonale turdagene til å aktivisere barn og unge over hele landet.

KOM DEG UT – KOM I GANG Kom deg ut-dagen arrangeres av DNTs medlemsforeninger over hele landet to ganger i året, i september og i februar. Gjennom Kom deg ut-dagen ønsker DNT å slå et slag for søndagsturen som en kilde til avkobling i en stadig travlere tid. Hovedmålet med dagen er å motivere til økt fysisk aktivitet og naturopplevelser i folks nærrområder som et viktig avbrekk i hverdagen. Aktivitetene på de ulike arrangementene gjenspeiler medlemsforeningenes lokale tilbud, og spenner fra bading, klatring og naturstier sommerstid, til aking, skileik og isfiske vinterstid.

25 000 PÅ TUR I februar ble den første Kom deg ut-dagen i 2008 arrangert, dette var den tredje i rekken. 47 medlemsforeninger i hele 18 fylker arrangerte ulike turer og aktiviteter. I alt fikk dagen 5 000 ut på tur over hele landet, og enda flere skulle ha deltatt hadde det ikke vært for dårlig vær på Sør- og Vestlandet som førte til at en del arrangementer ble avlyst. I september gikk årets andre Kom

deg ut-dag av stabelen. 45 medlemsforeninger i 15 fylker var med, og sammen fikk de 20 000 nordmenn opp av sofaen og ut på tur. Våre medlemsforeninger har gjort en god jobb med å utvikle lokale arrangementer, og dette bidrar til å styrke Kom deg ut som årets turdag i hele Norge.

FRILUFTSLIV FOR FJORTISER Hvert år inviterer Turistforeningen 8. klassinger over hele landet til Opptur. Målet med dagen er at flere ungdommer skal få oppleve gleden ved friluftslivet, samtidig som turmulighetene i nærmiljøet blir bedre kjent. Opptur skal være en trivelig dag med fysisk aktivitet for alle, fri for konkurranse. Arrangementet går av stabelen tidlig i mai hvert år, og turen går til en topp eller utsiktspunkt i skolens nærrområde.

17 000 PÅ TUR 2008 var tredje året på rad Den Norske Turistforening arrangerte Opptur, med rekordmange deltakere. Hele 17 000 ungdomsskoleelever, nesten en tredjedel av landets 8. klassinger, gikk på tur i regi av våre medlemsforeninger. Dette er en økning på 5 000 deltakere fra 2007. Nytt av året var at Opptur – Nord ble arrangert 4. juni. Datoen er tilpasset snøforholdene i Nord Norge, og førte til god deltagelse fra våre nordligste fylker.

UNGDOM PÅ TUR = SANT

DNT ung får stadig flere barn og unge på tur. I 2008 ble det arrangert 17 BaseCamper og laget et eget magasin for ungdom: UT.

DNT ung ble 20 år i
2008 og feiret med
medlemsrekord
på 25 000

DNTUNG er ungdomssatsingen til Turistforeningen. Dette er en del av DNT der ungdom mellom 13 og 26 år kan være medlemmer, og DNT ung arrangerer aktiviteter og turer spesielt for denne gruppen. Med vår ungdomssatsing ønsker vi å inspirere og legge til rette for at flere ungdommer får et aktivt forhold til friluftsliv, og at de tar naturen i bruk.

20 ÅR I 2008 I 2008 feiret DNT ung 20-års jubileum med medlemsrekord på 25 000 ungdommer. Dermed er vi den suverent største organisasjonen for friluftinteressert ungdom i Norge. Gjennom 24 DNT ung grupper ble det arrangert 339 turer og arrangementer for ungdom over hele landet. Blant DNT ungs medlemmer finnes det ungdom som søker seg til naturen for spennende og utfordrende aktiviteter som kiting, klatring, rafting og breturer. I tillegg merker vi at denne aldersgruppen i økende grad også etterspør tradisjonelle turer fra hytte til hytte.

500 PÅ BASECAMP BaseCamp er en av DNT ungs store satsinger. Hele 500 ungdommer deltok på leir i 2008. På BaseCamp bor ungdom i en lavvoleir i nærmere en uke, der de kan bli med på flere ulike fjellsports- og friluftaktiviteter. I 2008 ble det arrangert 17

BaseCamper på ulike steder i landet, noe som er mer enn fordobling fra 2007. Tilbudet til ungdom omfattet i 2008 også Fjellfilmfestivalen og et samarbeid med Vinjerock. Dette er to festivaler for ungdom i Jotunheimen som knytter film og musikk sammen med friluftsliv.

EGET MAGASIN for unge friluftslivselkere

I 2008 lanserte DNT et eget magasin for ungdom som heter UT, som er en relansering av UT (1993–1988). Magasinet er for både eksisterende og potensielle medlemmer av DNT, og kommer ut to ganger i året. Målet med magasinet er å inspirere ungdom til å komme seg opp av sofaen og ut på tur, sier Sandra Lappegard, UTs redaktør. Hun mener et skikkelig friluftslivsmagasin for ungdom er etterlenget.

DNT UNG

- › Ungdomstilbudet til DNT
- › 25 000 medlemmer fra 13 til 26 år
- › 339 turer og arrangementer
- › 24 lokale DNT ung grupper.

EN EKSTRA DOSE SPENNING

DNTs fjellsportgruppe tilbyr i dag mer enn 450 aktiviteter for medlemmer som søker naturopplevelser med en ekstra dose spenning, som brevandring, klatring og toppturer.

I 2008 var det 50 år siden det første brekurset ble arrangert i regi av DNT.

DNT FJELLSPORT er en av Norges største arrangører av klatrekurs, brekurs, fjellsportkurs og andre aktiviteter som krever spesiell kompetanse. De lokale fjellsportgruppene har tilbud for alle, fra nybegynnere og opp til instruktører.

TRYGG FERDSEL DNT fjellsport arbeider for å fremme et aktivt, trygt og miljøvennlig friluftsliv i fjellet, med særlig vekt på brevandring, klatring, grotting, tinderangling og fjellskiløping. DNT fjellsport skal også gjennom utforming og gjennomføring av kurs, møter og informasjon, arbeide for en positiv naturopplevelse og trygg ferdsel i fjell og på bre.

SOSIALT TURFELLESSKAP Ønsker du å utdanne deg til breinstruktør eller klatreinstruktør, arrangerer DNT fjellsport hvert år både breinstruktørkurs og klatreinstruktørkurs. DNT fjellsport er også et sosialt turfellesskap for dem som ønsker større utfordringer enn vanlig vandring i fjellet. 26 av våre medlemsforeninger har i dag en egen fjellsportgruppe, fra Tromsø i nord til Kristiansand i sør.

FLERE VIL MED Med mer enn 450 ulike fjellsporttilbud appellerer fjellsportgruppene til medlemmene i DNT som ønsker å prøve noe

annet enn våre tradisjonelle turer fra hytte til hytte. Aktiviteter innen fjellsport er ikke lenger bare for de mest vågale av oss. DNT opplever en økende etterspørsel fra alle typer medlemmer.

NORSK FJELLSPORTFORUM 20 ÅR

I 1988 tok Den Norske Turistforening initiativ til etableringen av Norsk Fjellsportforum. Norsk Fjellsportforum står ansvarlig for å sertifisere bre- og klatreinstruktører i Norge. Alle DNT fjellsportinstruktører som utdannes innen brevandring og fjellklatring, må være sertifisert fra Norsk Fjellsportforum. Selve 20-årsjubileet ble feiret med et eget sikkerhetsseminar i november 2008.

DNT FJELLSPORT

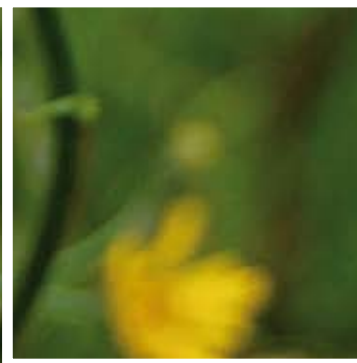
- > 26 fjellsportgrupper
- > Antallet turer 467
- > Antallet deltakere 3873
- > 500 utdannede instruktører

FELLESTUR – FELLES GLEDE

DNT arrangerte i 2008 6000 fellesturer og kurs for folk flest. Uansett form eller alder, det finnes alltid en passende tur. Turgleden står i fokus på fellesturen.

I 2008 arrangerte
DNT 6000 turer
og kurs med over
200 000 deltagerer

KJENNOM 140 ÅR har DNT bidratt til å få Norges befolkning ut på tur. Selve fellesturen med egen turleder ble for første gang arrangert i 1932. Målet med turen var å hjelpe folk som ikke hadde følge i fjellet, og kvinner som ikke fikk lov til å gå uten følge med menn.

STØRSTE TUOPERATØREN De siste årene har Den Norske Turistforening utviklet en rekke fellesturer og aktiviteter som retter seg mot ulike gruppers behov og interesser. I 2008 har ca. 200 000 mennesker blitt med Turistforeningen på tur. Dette gjør DNT til den største turoperatøren i Norge.

SOSIAL ARENA Generalsekretær Kristin Krohn Devold tror at fellesturenes popularitet i 2008 handler om at mange ser på turene som en sosial arena der de kan stifte nye vennskap og relasjoner. Fellesturene gir ikke bare naturopplevelser og nærhet til naturen, de innebærer også et sosialt fellesskap. «Livskvalitet» er noe DNT legger stor vekt på når vi videreutvikler vårt tilbud, og i krevende tider ønsker folk opplevelser som er trygge, sosiale, enkle og ekte.

NOE FOR ALLE Ukesturer, helgeturer og dagsturer. Turer for barn, ungdom, fjellsportinteresserte, folk flest og godt voksne. Fellesturene

spenner vidt, og nye innslag, som for eksempel tematurer for helse og velvære, eller singelturer. Det er imidlertid hytte til hytteturene som det er flest av, og de er like populære som før. I 2008 merket vi en større etterspørsel etter de lengre turene, spesielt vinterturene.

SENIORTURER – 20 i uken året rundt

I 2008 ble det arrangert 1075 seniorturer over hele Norge, mer enn 20 turer i uken. Dette er alt fra korte dagsturer i nærmiljøet til fots og på ski, til lengre turer der egne seniorbusser frakter deltagerne til utgangspunktet. Det er stor oppslutning om de lengre turene, med mellom 30 og 60 seniorer med på en tur.

FELLESTURER

- > Arrangert for første gang i 1932
- > 6000 fellesturer i 2008
- > For alle
- > Turgleden i fokus

TURLEDERUTDANNINGEN 2008:

- > Fokus på trygghet og trivsel
- > Basert på fire moduler
- > 250 turledere utdannet
- > 14 kursledere utdannet

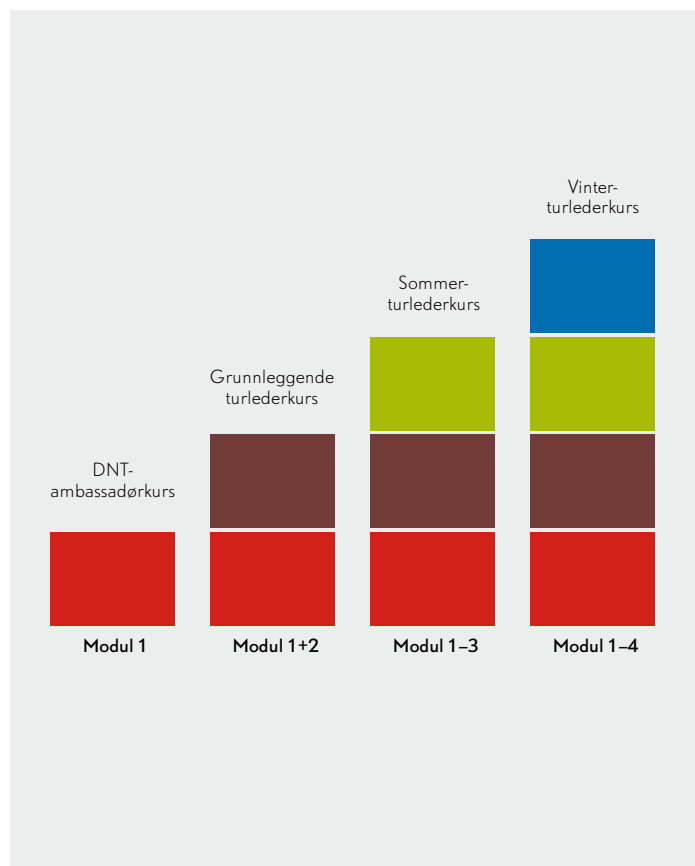
Turlederen er garantisten for sikkerhet og turglede på Turistforeningens turer og aktiviteter. I 2008 utdannet DNT 250 turledere, noe som er mer enn dobbelt så mange som tidligere år. Nytt av året var kurslederkurset der 14 kursledere ble godkjent.

Trygghet og trivsel

Stadig flere søker seg til DNTs fellesturer for et sosialt fellesskap rundt naturopplevelsene, og for å ha noen å dele gleden over flott natur og tur med. Kompetente turledere er en garanti for at fellesturen er sikker og har god kvalitet. DNT utdanner selv turledere innen alle nivåer, men selve utdannelsen har endret seg en del de siste årene på grunn av behov for større bredde i turtilbudet.

6000 TURER I ÅRET Hvert år arrangerer DNT 6000 turer og aktiviteter med over 200 000 deltakere. Dette er alt fra turer for barnefamilier, ungdom, fjellsportinteresserte, voksne og seniorer. Flere store arrangementer som Kom deg ut-dagen, flere turer i nærområdene og ønsket om et større tilbud til 60+ og inaktive grupper, har ført til en endring i utdanningen av turledere de siste årene.

FIRE MODULER DNTs turlederutdanning er delt inn i fire moduler som bygger på hverandre: DNT ambassadørkurs, grunnleggende turlederkurs, sommerturlederkurs og vinterturlederkurs. Ambassadørkurset på tre timer er første del av utdanningen. Dette kurset er grunnplattformen i opplæringen i DNT. Kurset fokuserer på DNTs verdier, historie og tradisjoner, men også på DNTs nyskapende akti-

viteter. I dag utdanner vi flest turledere for nærmiljøturer gjennom modul to, som kalles grunnleggende turlederkurs. Dette er et helgekurs som legger vekt på veilederrollen, formidlingen og elementære kunnskaper.

KURSLEDERKURS FOR FØRSTE GANG Videre på utdanningsstigen for turledere følger sommer- og vinterturlederkurs. Dette er kurs for turledere som skal fungere på ulike turer i høyfjellet, som camper, teltturer og tradisjonelle hytte til hytte-turer. Nytt av 2008 er at DNT gjennomførte et kurslederkurs. Dette er et kurs som godkjenner og sertifiserer kursledere for alle DNTs turlederkurs. I alt ble 14 kursledere godkjent på DNTs kurslederkurs i november 2008. Trygghet og trivsel er hovedessensen for turlederne uansett hvilke turer som gjennomføres.

DNT ønsker å sikre naturgrunnlaget for friluftslivet i Norge for kommende generasjoner. Det gjør vi gjennom å engasjere oss i naturvernsaker og ved å drive en miljømessig ren virksomhet.

DNT VIL HOLDE STIEN REN

I 2008 har DNT spesielt engasjert seg i kampen mot rekreasjonskjøring og motorferdsel i utmark. Vi vil verne om retten til å nyte stillheten og roen i naturen. Kampen mot kraftlinjer og vindmøller i spesielt sårbare kystlandskap og fjellnatur, har vært et annet tema der DNT har markert tydelige standpunkt. Det er kvaliteten på naturopplevelsene vi ønsker å verne om.

GRØNT REISELIV Etterspørselen etter grønt reiseliv øker i takt med den økende klima- og miljøbevissthet. Turistforeningen er Norges største aktør innen grønt reiseliv, og vi legger til rette for naturvennlige turer og opplevelser. Medlemmene av Turistforeningen er aktive brukere av naturen, og dermed opptatt av at naturen skal vernes slik at kommende generasjoner også kan oppleve friluftslivet i Norge. Gjennom våre naturvennlige hytter, bidrar DNT til naturvern i praksis.

BÆREKRAFTIG BRUK Vår mening er at vern fremmes best gjennom bærekraftig bruk. Derfor arbeider vi tett opp mot nasjonalparkforvaltningen for å sikre at friluftslivet ikke innskrenkes og at det tas hensyn til friluftslivsbehov. Det vi ønsker er at restriksjoner på vår virksomhet i verneområdene skal være godt begrunnet, men vi skal også følge føre-var-prinsippet, slik at vår virksomhet ikke skader landskap eller sårbart liv. Vi ser på de irreversible arealbruksendringene representert ved store hyttebyer, kraftlinjer og veier som den største utfordringen for vern av norsk natur. Vi mener opprettholdelse av stier og hytter for allmenn bruk bør gis høy prioritet satt opp mot andre tiltak, dersom begrensninger i arealbruken er nødvendig.

DNT ER ET MILJØFYRTÅRN Turistforeningen har som mål at virksomheten vår skal være naturvennlig. Vi har derfor miljøfyrtårnsertifisert mange av våre hytter, og vår kontordrift. Miljøfyrtårnsertifisering stimulerer til konkrete miljøforbedringer slik at belastningen fra vår virksomhet på naturen blir mindre.

FOTO: SAMFOTO/ESPENBRATILE

FOTO: MERETE HABBESTAD

FOTO: JOSTEIN FOSSNES

BASECAMP PREIKESTOLEN:

Ved Preikestolen er det laget tre ulike Camper der man kan drive med tilhørende aktiviteter; en FjellCamp, en VannCamp og en TreCamp. Her er det spektakulære soveplasser i trærne, i fjellveggen og i hengekøyer over vannet.

Byggingen og driften av den nye Preikestolhytta til Stavanger Turistforening er et godt eksempel på hvordan det er mulig å legge opp til naturvennlig friluftsliv og turisme.

PREIKESTOLHYTTA – miljøvennlig storstue

Da Stavanger Turistforening skulle bygge den nye Preikestolhytta, var målet å bygge et fyrtårn for turist-Norge og for miljøet. Da hytta åpnet dørene i desember 2008, var resultatet et bygg som var gjennomsyret av miljøtanken i alt fra ytre konstruksjon til maten som står på menyen.

HEL VED Hytta er oppført i massivt trevirke, og miljøvennlige materialer er benyttet i hele bygget. Kun tre, stein, stål, glass og ren betong er brukt. Det meste av energien som brukes i hytta, er hentet fra Refsvatnet ved hjelp av varmeveksling, og egen skogtilvekst sørger for at varmebehovet dekkes. Dette fører til mindre CO2 utslipp, og en mer naturvennlig drift. Bygget er i tillegg fritt for allergener.

KORTREIST MAT PÅ MENYEN DNT har lenge hatt en satsing på bruk av lokale råvarer og spesialiteter gjennom prosjektet: «Lokal mat og matkultur ved DNTs hytter». Preikestolhytta tilbyr gjestene

lokal mat laget av lokale råvarer. Så langt det lar seg gjøre domineres menyen av fisk, ost, kjøtt, grønnsaker, bær og frukt fra regionen. Troverdighet, er kokk Frode Helberg på Preikestolhytta sin begrunnelse for å bruke kortreist mat.

– Det hadde ikke vært riktig om en tradisjonell DNT-hytte skulle være en fransk restaurant. Derfor er det selvsagt at vi skal bruke norske råvarer så langt det lar seg gjøre, sier Helberg.

NORWEGIAN WOOD Den nye Preikestolhytta har vært del av Norwegian Wood, som er et Stavanger2008-prosjekt. Rogaland har en rik tradisjon for å bygge i tre og Stavanger er Europas største trehusby. Norwegian Wood tok mål av seg til å videreutvikle denne tradisjonen ved å realisere 15 forbilledlige byggeprosjekter med nyskapende og miljøvennlig trearkitektur.

FOTO: ODD INGEWORSØE

FOTO: SUNE ERIKSEN

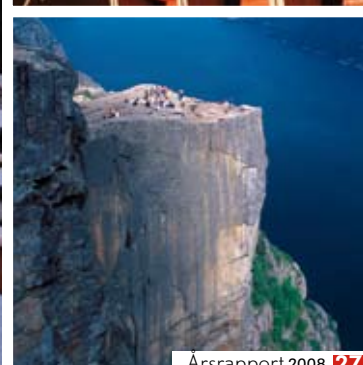

FOTO: SAM FOTOFJESPEN BRATLIE

DNT ønsker å legge til rette for at alle skal komme seg ut på tur. En viktig del av dette arbeidet er å tilby tilpassede aktiviteter for personer med nedsatt funksjonsevne.

TURER FOR ALLE

Naturen er dessverre ikke skapt slik at alle enkelt kan ferdes i den, og for personer med nedsatt funksjonsevne kan det være vanskelig å bruke den aktivt. I 2008 har DNT sentralt og lokalt gjort en rekke grep for at også mennesker med funksjonsnedsettelse skal få komme ut på tur.

OPPDATERTE NETTSIDER DNT har i 2008 fokusert på å legge til rette for at alle skal kunne bruke hyttene våre. Vi har oppdatert nettsidene for å gi informasjon om hvilke hytter som ligger nær opptil veier slik at det blir synlig hvilke hytter det er enkelt å bruke for personer med nedsatt funksjonsevne. I tillegg er den nye Preikestolhytta til Stavanger Turistforening tilrettelagt for rullestolbrukere.

HAUGESUND GJØR EN FORSKJELL Haugesund Turistforening har satt i gang et treårig prosjekt der målet er å legge til rette for at personer med nedsatt funksjonsevne skal få glede av naturen. De har fått støtte fra stiftelsen Helse og Rehabilitering og Rogaland fylkeskommune. To onsdager i måneden har Haugesund Turistforening arrangert «Friluftsliv for alle» med ulike aktiviteter tilpasset personer med nedsatt funksjonsevne. Aktivitetene varierer med årstidene og kan være kanoturer, fisketurer, turer med hodelykt, vedarbeid og matlaging på bål. Felles for aktivitetene er at de er tilrettelagt slik at alle skal ha mulighet til å delta. Arrangementene er godt besøkt med 60 deltagere hver eneste gang. Dette viser at det er et stort behov for tilrettede friluftslivsaktiviteter for personer med nedsatt funksjonsevne. Haugesund Turistforening ønsker å etablere «Friluftsliv for alle – hele året» som en fast del av medlemstilbudet.

VannCampen på Preikestolen BaseCamp er tilrettelagt for rullestolbrukere.

Galdhøpiggen er målet for «Grønn resept» deltagerne til Brurskanken Turlag

TUR PÅ RESEPT

Å være ute på turer en av de beste formene for mosjon. Ikke minst egner det seg for dem som vil komme i gang med fysisk aktivitet for å forebygge eller begrense helseproblemer. I 2008 fikk DNTs prosjekt «Turresepten» støtte av Helse og Rehabilitering. I en treårig prosjektperiode skal det tilrettelegges for å gi et sosialt turlag til folk som har fått «Grønn resept» eller aktivitetsresept fra fastlegen eller andre deler av det kommunale helseapparatet.

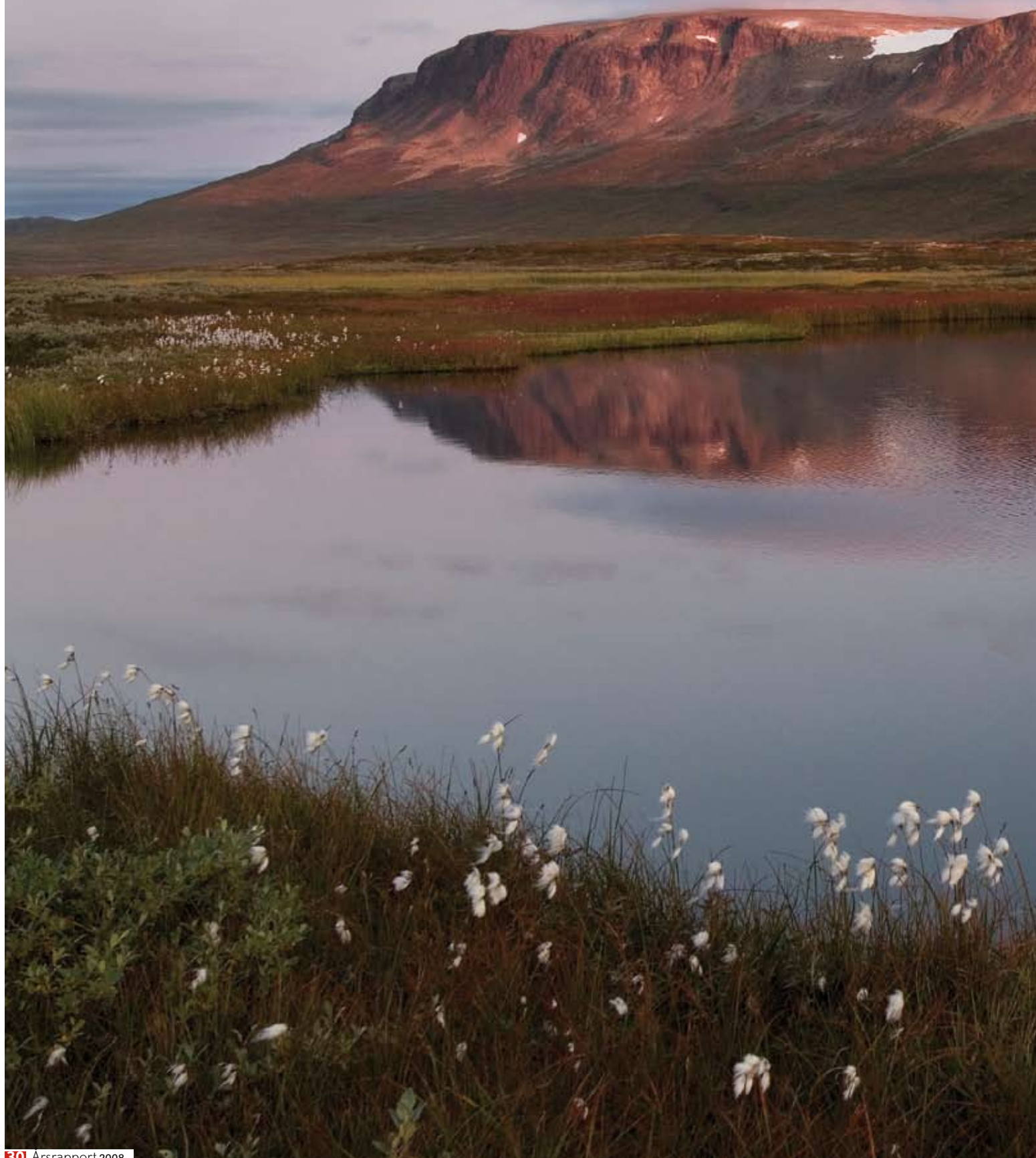
SAMARBEID MED HELSEVESENET DNT ønsker å tilby enkle friluftslivstilbud som stimulerer til varig fysisk aktivitet og naturopplevelse. Det er et mål å utvikle gode samarbeidsmodeller med helsevesenet på fylkes- og kommunenivå slik at DNTs medlemsforeninger kan fungere som et ledd i mottaksapparatet for «aktivitet på resept». Målet er å bidra til å sikre at brukeren etter hvert kommer inn i et ordinært aktivitetstilbud.

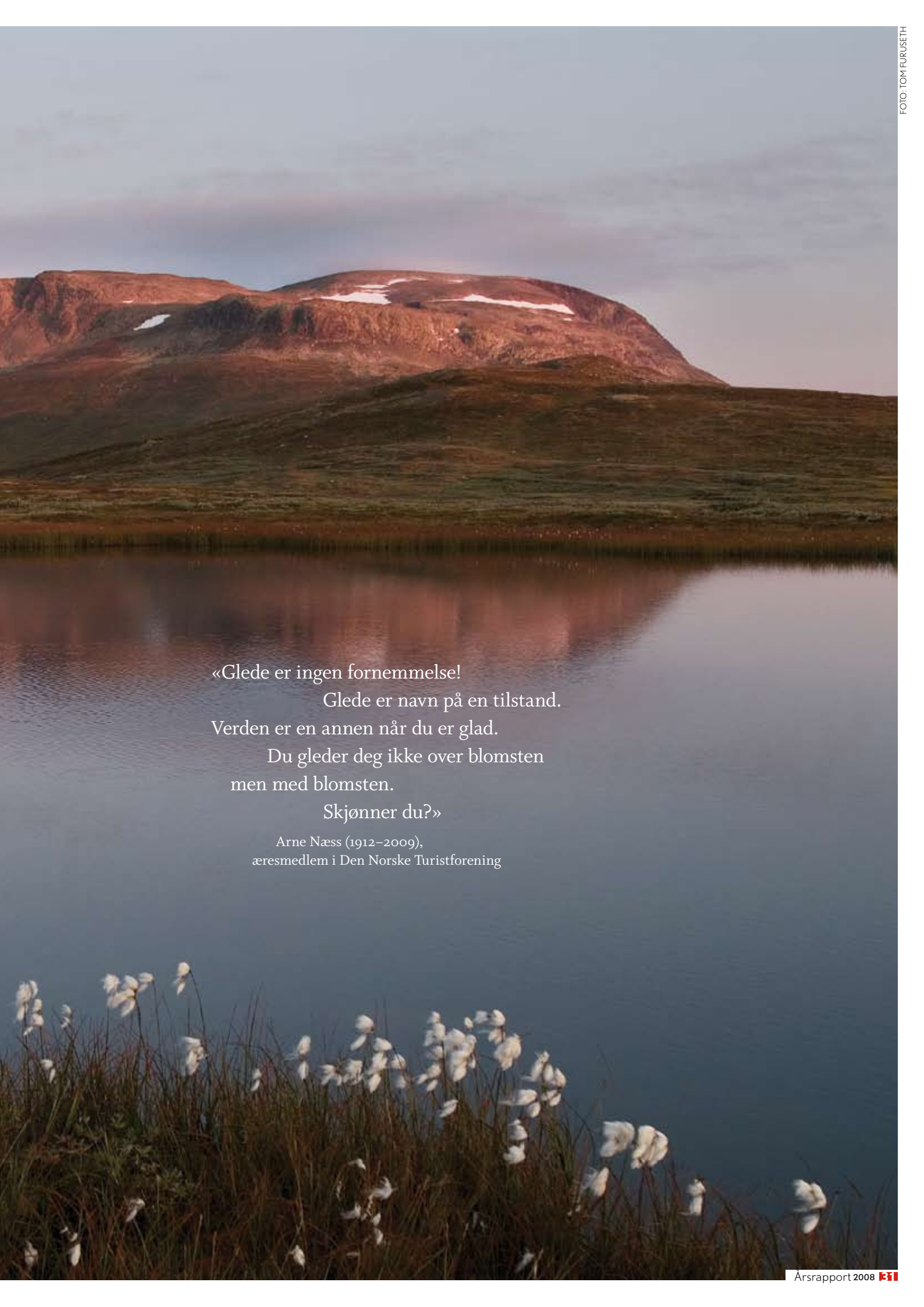
«Turresepten» er et treårig prosjekt utviklet av DNT som har fått støtte av Helse og Rehabilitering. Prosjektet skal gi et sosialt turlag til mennesker med aktivitetsresept fra fastlegen.

NI FORENINGER ER MED Ni medlemsforeninger er så langt involvert i prosjektet. Drammen og Opland Turistforening er i gang med å utvikle et turprogram hvor brukerne gradvis blir introdusert for grunnleggende friluftslivskunnskap og aktiviteter i samarbeid med frisklivssentralen på Modum og flere kommuner i Buskerud. Brurskanken Turlag har som mål etter tre år med ukentlige dagsturer å bestige Galdhøpiggen. De samarbeider med kommunefysioterapeut og folkehelsekoordinator i kommunen.

OVERSIKT OVER AKTIVITETSTILBUD En av hovedutfordringene for de som henviser til Grønn resept, har vært mangelen på oversikt over aktuelle aktivitetstilbud. For å bøte på dette vil DNT i løpet av prosjektet lage et nettsøk hvor leger og andre kan få opp alle aktuelle aktivitetstilbud og turer i det enkelte området som egner seg innenfor turreseptkonseptet. Målsetningen videre er å starte opp tilbud i 12 fylker de neste tre årene.

Hallingskarvet nasjonalpark ble åpnet 9. august 2008.

«Glede er ingen fornemmelse!
Glede er navn på en tilstand.
Verden er en annen når du er glad.
Du gleder deg ikke over blomsten
men med blomsten.
Skjønner du?»

Arne Næss (1912–2009),
æresmedlem i Den Norske Turistforening

DNTs turpartnere er svært viktige for vår evne til å videreutvikle tilbudet og legge til rette for aktiviteter og bærekraftig ferdsel i naturen. Uten våre trofaste sponsorer hadde det vært vanskelig å gjennomføre arbeidet i DNT.

SPONSORER PÅ LAG MED DNT

Danica Pensjon er Turistforeningens hovedsamarbeidspartner. Gjennom økonomisk støtte og markedsføring av Kom deg ut- dagen gjør dette samarbeidet det mulig å gjennomføre vår nasjonale turdag, to ganger i året over hele landet. Vi er også glade for at Danica Pensjon aktivt bruker DNT sine hytter til arbeidsmøter, og at deres ansatte er aktive turgåere. Danica Pensjon har også utviklet en eksklusiv medlemsfordel for DNTs medlemmer.

TURPARTNERE Bergans Fritid er en av Turistforeningens to turpartnere. I 2008 feiret Bergans 100-årsjubileum, og i jubileumsåret inviterte Bergans hele Norges befolkning til 71 grader nord-konsept i den norske fjellheimen. Bergans bidrar også til å arrangere Opptur, og deler ut flotte premier til alle 8. klassingene som bestiger en topp i forbindelse med dette arrangementet. På Opptur sørget også Olden for at alle deltagerne gikk utørste gjennom oppturløypene.

Vår andre turpartner er Gas de France, som bidrar til en videreutvikling av turplanleggeren med fokus på den engelske oversettelsen som er aktivt i bruk av turister fra hele verden. I tillegg har Gaz de France bidratt med støtte og kompetanse til byggingen av den nye Basecampen ved Preikestolen i Rogaland.

SAMARBEID OG FRIVILLIGE Kraft Foods Norge AS er en av Turistforeningens samarbeidspartnere. Freia Kvikk Lunsj blir av mange ansett som hele Norges tursjokolade, og Turistforeningen er derfor en naturlig samarbeidspartner. I 2007 fylte Kvikk Lunsj 70 år og helt fra lanseringen på 1930-tallet har turglede vært en viktig del av sjokoladens historie. De vil gi noe tilbake til dem som gjør det hele mulig ved å tilrettelegge norsk natur og inspirere folk ut på tur. For Kvikk Lunsj er dugnadsarbeidet i Turistforeningen viktig, og Kvikk Lunsj formidler aktivt historien om alle frivillige som bidrar til merking av stier og vedlikehold av hytter. Turistforeningen er glad for at Kvikk Lunsj Turlag ble etablert i 2008, og at de ansatte i Kraft Foods Norge aktivt bruker nærmiljøet sitt til turgåing.

KLÆR OG SKI Devold Ullundertøy AS er vår andre samarbeidspartner, og samarbeider med Turistforeningen for at folk som trives i naturen, skal være riktig kledd for små og store ekspedisjoner. Åsnes Ski er en annen utstyrproducent som samarbeider nært med Turistforeningen, som vår aktivitetspartner. I tillegg til å samarbeide om å få flest mulig mennesker ut på ski, får Turistforeningens medlemmer rabatt ved kjøp av ski i nettbutikken til Åsnes.

Turistforeningen takker sine sponsorer for et godt samarbeid i 2008,
 og takker spesielt for alle 140-års-gavene!

Representasjon

DNTs landsstyre 2007

Tom-Ivar Bern	– Trondhjems Turistforening (leder)
Lene Løken	– DNT Oslo og Omegn (nestleder)
Torild Hage	– Bergen Turlag
Per Hanasand	– Stavanger Turistforening
Vigdis Heimly	– Trondhjems Turistforening
Audun Sandberg	– Bodø og Omegn Turistforening
Åsmund Skasdammen	– Finnskogen Turistforening
Bitten Sveri	– DNT Oslo og Omegn
Børre Torsvik	– Ålesund Turistforening
Berit Vik	– Harstad Turlag
Julie Maske	– ansattes representant
Dagny Øren	– vara ansattes representant
Ola Njå Bertelsen	– DNT-ung
Juel Viktor Løkstad	– vara DNT-ung

DNT fjellsport styre

Kari Hallan, Trondhjems Turistforening (leder), Martine Løvold, DNT Oslo og Omegn, Margrethe Aanesen, Troms Turlag, Jørgen Blystad Houge, Bergen Turlag, Øystein Ormåsen, Bergen Turlag, Anne-Mari Planke (sekr.) DNT

DNT ung landsstyre

Ola Njå Bertelsen (leder), Haugesund Turistforening, Juel Viktor Løkstad (nestleder), DNT Oslo og Omegn, Fredrik Smith, Tønsberg og Omegn Turistforening, Fredrik Skeie, Bergen Turlag, Mari Wigestrang, Stavanger Turistforening, Turid N. Aanerød, Bodø og Omegns Turistforening, Marie Brøvig Andersen (sekr.) DNT

Utmerkelser i DNT

Æresmedlemmer

Toralf Lyng 1993 († 2005), Claus Helberg 1993 († 2003), Olav Thon 1998, Arne Næss 2002 († 2009), HM Dronning Sonja 2007.

DNTs gullknapp

Ragnar Anker Nilsen 1960, Øivind Kulberg 1964, C.C. Grøndahl 1966, Åge G. Andersen 1967, Jens Bugge 1980, Leif Ryvarden 1984, Peter Hesseberg 1989, Gunnar Horntvedt 1990, Kjell Robberstad 1993, Knut M. Ore 1994, Petter Mikaelson 1994, Øystein Dahle 2003.

DNTs Hedersknapp

Jon Langvandsbråten 1973, Jon Støyyva 1973, Arne Nereng 1977, Bjørn Pähle 1978, Per Melangen 1978, Kåre Kristensen 1982, Karsten Føre 1982, Ivar Bu 1984, Sten Brander 1985, Helge Karlson 1985, Knut A. Nilsen 1985, Odd Kjell Skjegstad 1985, Arne Sætrang 1985, Marie Prestegården 1988, Eilif Andersen 1988, Johanna Lægred 1988, Eskild Jensen 1988, Arthur Myhre 1989, Leif Sig. Reginiussen 1990, Carl. A. Boe 1996, Magne Johan Rørvik 1996, Nils Faarlund 1998, Nicolai Midthun 2003.

Medlemskap etter innbydelse

Kofi Annan 1998.

Årbøkene

Fra og med 1922 har DNTs årbok hatt et hovedemne. Fra og med 1945 er det: Hedmarksbygdene, 1946 Numedal, 1947 Vestfold, 1948 Jotunheimen, 1949 Østerdalene, 1950 Bergenshalvøya med Voss, 1951 Narvikområdet, 1952 Dovrefjell, 1953 Fjellfolk, 1954 Sørlandet, 1955 Østfold, 1956 Seterliv, 1957 Buskerud, 1958 Dyreliv, 1959 Til fjells, 1960 Rondane, 1961 Breen, 1962 Naturvern, 1963 Norge i nord, 1964 Utenfor allfarvei, 1965 Elver og vann, 1966 Fra heller til hytte, 1967 Fra fjellbjørkeli til reinrosehei, 1968 Hundre år i fjellet. Den Norske Turistforening 1868–1968, 1969 Nasjonalparker i Norge, 1970 Vinter i fjellet, 1971 Fjellgårder, 1972 Vassdrag vi må verne, 1973 Grensetraktene, 1974 Mellom Sogn og Hardanger, 1975 Striden om Jotunheimen/Breheimen, 1976 Jotunheimens forgård, 1977 Sunnmøre, 1978 Hardangervidda, 1979 Saltfjellet/Svartisen, 1980 Ferdsl i fjellet, 1981 Ferdsl i fjellet/Tovdalsvassdraget, 1982 Bre og fjell, 1983 Finse-/Bygdin, 1984 Rondane/Lillehammer, 1985 Enn om vi kledde fjellet. Vår virksomhet, 1986 Jotunheimen, 1987 Femundsmarka og omkringliggende fjellstrøk, 1988 Folk i fjellet: Fortid, nåtid og framtid, 1989 Fjell-Norge ett rike, 1990 Vandringer i Nord-Norge, 1991 Fjellet i fare? – om mangfold og samspill, 1992 Ryfylke- og Setesdalsheiene, 1993 Nye nasjonalparker, 1994 Østlandske skogsområder, 1995 Vår vassdrags-natur, 1996 Trollheimen, 1997 Levende vern, 1998 Veiviser til vidda, 1999 Vintergleder, 2000 På tur i Breheimen, 2001 Det store Eventyret, 2002 Fjellenes År, 2003 Sunnmøre, 2004 Bratt Vått Luftig, 2005 Året Ute, 2006 Helgelandskysten, 2007 Vennlige vestlandsfjell. 2008 Skarvheimen.

FOTO: EVA CECILIE SIMONSEN

Årsregnskap 2008

BALANSE

Tall i hele tusen		31-12-08	31-12-07
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, kontormaskiner og lignende	Note 1, 11	421	679
Finansielle anleggsmidler			
Pensjonsmidler	Note 1,8	806	947
Sum anleggsmidler		1 227	1 625
Omløpsmidler			
Varer	Note 1,12	844	653
Fordringer			
Forskuddsbetalte kostnader, påløpne inntekter mv.		300	214
Forskuddsbetalt kontingent	Note 3	34 148	24 521
Kundefordringer	Note 9	5 461	4 815
Til gode merverdiavgift		849	631
Sum fordringer		40 758	30 181
Bankinnskudd, kontanter og lignende		51 759	57 012
Sum omløpsmidler		93 361	87 846
SUM EIENDELER		94 588	89 471
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Opptjent egenkapital	Note 14	21 231	19 979
Sum opptjent egenkapital		21 231	19 979
Sum egenkapital		21 231	19 979
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelse	Note 1,8	315	164
Sum avsetning for forpliktelse		315	164
Kortsiktig gjeld			
Forskuddsbetalt kontingent	Note 3	57 783	51 225
Leverandørgjeld		4 484	2 461
Skyldige offentlige avgifter og feriepenger		2 776	2 429
Annen kortsiktig gjeld		7 999	13 214
Sum kortsiktig gjeld		73 042	69 328
SUM GJELD		73 357	69 493
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		94 588	89 471

Aktivitetsregnskap 2008

Alle tall i hele tusen		2008	2007
1) ANSKAFFEDE MIDLER			
Medlemsinntekter	Note 3	23 562	23 017
Overført til medlemsforeningene	Note 17	-3 400	
Offentlige tilskudd	Note 4	16 172	14 292
Innsamlende midler og gaver			1 659
Inntekter fra aktiviteter som oppfyller organisasjonens mål:			
samarbeidsavtaler	Note 5	5 425	6 224
annonseinntekter	Note 6	10 342	9 020
andre salgsinntekter		1 256	1 454
Finansinntekter		2 338	1 414
Sum inntekter		55 695	57 080
2) FORBRUKTE MIDLER			
Kostnader til anskaffelse av midler	Note 7	11 548	10 640
Kostnader til formålet		Note 1, 2	
informasjon og opplysning		20 497	17 117
barn		6 729	6 657
ungdom		1 831	1 885
fjellsport		1 261	885
internasjonal aktivitet (Kirgisistan)	Note 18	2 456	1 647
samfunnsaktør aktivitet		3 445	3 317
Administrasjonskostnader	Note 10	6 676	6 472
Sum forbrukte midler		54 444	48 620
3) ÅRETS AKTIVITETSRESULTAT		1 252	8 460
4) DISPONERING AV RESULTAT		Note 14	
Egenkapital bundet til prosjekter		-1 165	1 630
Egenkapital fri		2 417	6 830

Kontantstrømoppstilling

Alle tall i hele tusen	2008	2007
KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
Ordinært resultat	1 252	8 461
Avskrivninger	380	454
Endring i varelager	-191	-98
Forskjell kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordning	291	40
Endring i kundefordringer	-646	-543
Endring i leverandørgjeld	2 023	663
Endring i forskuddsbetalt kontingent	6 558	3 348
Endring i forskuddsbetalt kontingent overført medlemsforeningene	-9 627	2 202
Endring i andre tidsavgrensinger	-5 171	8 540
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-5 131	23 067
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	0	0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-122	-514
Netto kontantstrøm fra investeringer	-122	-514
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0
Netto endring i kontanter og -ekvivalenter	-5 253	22 553
Beholdning av kontanter og -ekvivalenter 1.1	57 012	34 460
Beholdning av kontanter og -ekvivalenter 31.12	51 759	57 012

Noter

NOTE 1 – Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømpoppstilling og noteopplysninger, og er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Alle tall i notene er oppgitt i hele tusen hvis ikke annet er angitt.

Regnskapet er aktivitetsbasert.

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Et driftsmiddel anses som varig dersom det har en økonomisk levetid på over 3 år, samt en kostpris på over kr 15 000,-.

Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid med utgangspunkt i historisk kostpris.

Varebeholdningen er vurdert til anskaffelseskost med justering for ukurante varer.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening basert på forventet sluttlønn. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger herunder diskonteringsrente basert på risikofri rente med påslag for et risikoelement, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet og frivillig avgang. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelser i balansen. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner fordeles over antatt gjenværende opptjeningstid. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik i beregningsforutsetningene

(estimatendringer), fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid hvis avvikende ved årets begynnelse overstiger 10 % av det største av brutto pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

NOTE 2 – Prinsipp for fordeling av kostnader

Kostnadene er inndelt i kostnader til anskaffelse av midler, kostnader til formålet og administrasjonskostnader. Alle kostnader, inkludert lønn, tilhørende en aktivitet er henført til denne. Felleskostnader som kostnad til IT, lokaler, porto, telefon, strøm og forsikringer er fordelt mellom aktivitetene pr. antall ansatte som jobber i de forskjellige aktivitetene.

NOTE 3 – Medlemskontingent

Ved utgangen av 2008 har DNT registrert 222 291 medlemmer. DNT sentralt mottar ikke kontingent fra medlemmer av Barnas Turlag og livsvarige medlemmer innmeldt før 1992. Kontingent fra Barnas Turlag går uavkortet til den lokale medlemsforening. Forbundscontingenten til DNT ble i 2008 totalt kr 23,5 millioner. Økningen fra 2007 skyldes både økt antall medlemmer og en økning av forbundscontingenten.

Medlemskontingentkravet for det påfølgende år sendes ut til medlemmene sammen med årboka i november og desember. Medlemskontingenten hadde forfall 15. desember og mange betalte på forfall. Pr. 31.12.08 er det innbetalt kr 57,3 millioner hvorav kr 34,1 millioner er overført medlemsforeningene som forskudd på kontingentavregningen for 2009. Resterende beløp overføres medlemsforeningene i 2009.

NOTE 4 – Offentlige tilskudd

	2008	2007
Grunnstøtte, Barne- og Likestillingsdepartementet	1 551	1 410
Grunnstøtte, Miljøverndepartementet	4 403	3 830
Frifond, Barne- og Likestillingsdepartementet	4 203	4 116
Kokkekurs, Innovasjon Norge	48	
Lokalmat, Innovasjon Norge	199	381
Kirgisistan, Utenriksdepartementet	2 466	1 580
Kom deg ut, Kirke og Kulturdepartementet	826	938
Aktivitet gjennom kompetanseheving, Kirke- og Kulturdep.	246	
Opptur, Kirke og Kulturdepartementet		413
Studieforbundet Natur og Miljø		3
Lokale skoleprosjekt, Direktoratet for naturforvaltning	1 100	1 083
Helse og rehabilitering	328	86
I villreinens rike, Direktoratet for naturforvaltning		83
Mat og reiseliv, Innovasjon Norge	500	
MVA refusjon, Lotteri og stiftelsestilsynet	302	369
SUM	16 172	14 292
Mat og reiseliv, Innovasjon Norge		550
MVA refusjon, Lotteri og stiftelsestilsynet	369	249
SUM	14 292	12 273

NOTE 5 – Samarbeidsavtaler

Totale inntekter fra samarbeidsavtaler er kr 5,425 millioner. Dette er avtaler med Danica, Bergans, Freia, Gaz de France, Devold og Åsnes Ski.

NOTE 6 – Redaksjon

	2008	2007
Brutto kostnader årbok	2 976	2 463
Brutto kostnader Fjell og Vidde	9 957	8 625
Brutto kostnader UT	226	0
Sum brutto kostnad redaksjon og årbok	13 159	11 088
Annonseinntekter årbok	758	941
Brutto kostnader årbok	2 976	2 463
Netto kostnader årbok	2 218	1 522
Annonseinntekter Fjell og Vidde *	8 447	7 267
Brutto kostnader Fjell og Vidde	9 957	8 625
Netto kostnader Fjell og Vidde	1 510	1 358
* inkluderer kr 49 981,- i løssalg Fjell og Vidde		
Annonseinntekter UT	171	0
Brutto kostnader UT	397	0
Netto kostnader UT	226	0
Inntekter fra internettannonser utgjør i tillegg kr 1 015 700,-.		

NOTE 7 – Kostnader til anskaffelse midler

	2008	2007
Markedsføring og verving	4 828	4 145
Medlemsservice	6 720	6 495
Sum	11 548	10 640

Noter

NOTE 8 – Pensjonskostnader, -midler og forpliktelse

DNT er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. DNT har oppfylt lovkravet ved å ha etablert følgende ordninger:

› En ytelsesbasert pensjonsordning. Denne ordningen er for ansatte over 55 år som var ansatt før 2005. I denne ordningen er det 4 aktive og 3

pensjonister. For denne ordningen er det foretatt aktuarberegning og forpliktelsen er ført opp i regnskapet.

› Alle andre har en innskuddsbasert pensjonsordning. Betalt premie for denne ordningen er utgiftsført i regnskapet med kr 465 384,- for 2008. I tillegg er det inngått en egen forsikringsavtale med fripoliseoppbygning som gjelder uførepensjon. Det er foretatt aktuarberegning av denne avtalen, og forpliktelsen er ført opp i regnskapet. Disse ordningene omfatter 30 ansatte.

KOLLEKTIV PENSJONSORDNING

Pensjonskostnader	2008	2007
Årets pensjonsopptjening	101	77
+ rentekostnad	88	71
- avkastning på pensjonsmidler	130	125
+ adm.kostnad	37	30
Resultatført estimatavvik og overgang	81	49
Netto pensjonskostnad	177	102
Pensjonsforpliktelser	31.12.08	31.12.07
Minsteforpliktelse (ABO)	0	0
Effekt av fremtidig lønnsvekst	0	0
Pensjonsforpliktelse PBO	2 369	1 905
- verdi av pensjonsmidler	2 174	2 285
SUM faktisk netto forpliktelse	195	-380
ikke resultatførte estimatavvik (tap)/gevinst	1 001	567
Overfinansiert pensjonsforpliktelse	806	947

INNSKUDD MED FRIPOLISEOPPBYGGING

Pensjonskostnader	2008	2007
Årets pensjonsopptjening	264	239
+ rentekostnad	24	18
- avkastning på pensjonsmidler	25	20
+ adm. kostnad	9	30
Resultatført estimatavvik og overgang	4	0
Resultatført pensjonskostnad	276	267
Pensjonsforpliktelser		
Minsteforpliktelse (ABO)	0	0
Effekt av fremtidig lønnsvekst	0	0
Pensjonsforpliktelser (Brutto/PBO)	1 006	518
- verdi av pensjonsmidler	468	341
Pensjonsforpliktelser (netto)	538	179
Ikke resultatførte estimatavvik (tap)/gevinst	498	132
Balanseførte pensjonsforpliktelser etter aga	40	47

AFP – PENSJONSKOSTNADER	2008	2007
Årets pensjonsopptjening	93	11
+ rentekostnad	33	6
+amortisering av estimatavvik tap/(gevinst)	32	1
Netto pensjonskostnad	158	18
Pensjonsforpliktelser	31.12.08	31.12.07
Pensjonsforpliktelse (PBO)	817	700
+ ikke resultatførte planendringer/estimatavvik	-542	-583
Netto pensjonsforpliktelse (inkl. arb.g.avg.)	275	117

ØKONOMISKE FORUTSETNINGER (ALLE ORDNINGER)	31.12.2008	31.12.2007
Diskonteringsrente	5,00 %	4,70 %
Avkastning på pensjonsmidler	6,00 %	5,75 %
Årlig lønnsvekst	4,50 %	4,50 %
G-regulering	2,00 %	2,25 %
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	4,25 %	2,00 %
Ønsket størrelse på korridor i %	10,00 %	10,00 %
Gjennomsnittlig arbeidsgiveravg. Faktor	14,10 %	14,10 %

NOTE 9 – Kundefordringer

Avsetningen til tap på kundefordringer er kr 35 000,-. Avsetningens størrelse er beregnet i forhold til usikkerheten i foreliggende fordringer. Kostnadsført tap på krav i 2008 er kr 82 161,-.

NOTE 10 – Revisjon

Det er totalt kostnadsført kr 114 297,- for revisjon til Ernst & Young i 2008. Det er i tillegg kostnadsført kr 29 969,- for særattestasjoner og kr 24 939,- for revisjon av merverdiavgiftsrefusjon for medlemsforeningene samlet. Kr 54 056,- er kostnadsført for honorar annen bistand. Oppgitt tall er inkludert merverdiavgift i den grad en ikke har helt eller delvis fradrag for inngående mva.

NOTE 11 – Anleggsmidler

	2008	2007
Bokført verdi 01.01.	679	619
+ tilgang i året	122	514
- årets ordinære avskrivning	380	454
Regnskapsmessig bokført verdi pr. 31.12.	421	679
Avskrivningstid	3 år	3 år
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær

Noter

NOTE 12 – Spesifikasjon av varesalg og varekostnad

	2008	2007
Salgsinntekter varesalg	829	995
Varekost varesalg	702	720
Netto varesalg	127	276
Salgsinntekter verving	0	0
Varekost verving	156	216
Netto verving	-156	-216

NOTE 13 – Lønn og sosiale kostnader

	2008	2007
Lønn og feriepenger	12 684	11 421
Arbeidsgiveravgift	1 984	1 837
Pensjonskostnader	1 221	891
Andre personalkostnader	885	823
Sum lønn og sosiale kostnader	16 774	14 972

Det har totalt vært sysselsatt 28,85 årsverk i 2008. » Generalsekretær mottok i 2008 kr 784 746,- i lønn og kr 35 043,- i annen godtgjørelse. Det er innbetalt kr 47 487,- i innskuddspensjon til generalsekretær. » Foreningen har ikke ytt lån til ansatte. » Det er ikke utbetalt styrehonorar i 2008.

NOTE 14 – Egenkapital

	Bundet Egenkapital*	Fri Egenkapital	Sum Egenkapital
Egenkapital 31.12.2007	1 630	18 349	19 979
Årets resultat	- 1 165	2 417	1 252
Egenkapital 31.12.2008	465	20 766	21 231

* Egenkapital bundet til prosjekter beskrevet i note 15

NOTE 15 – Årets gave fra Sparebankstiftelsen DNB NOR

DNT ble i 2007 tildelt Årets gave fra Sparebankstiftelsen DNB NOR. Gaven var på kr 10 millioner. Midlene er øremerket prosjektet «Ekspedisjoner for alle» som blant annet inkluderer kjøp av utstyr hos medlemsforeningene, ungdomsmagasin og websatsing rettet mot ungdom. Per 31.12.08 er kr 4 886 000 balanseført som avsetning til prosjekter som gjennomføres hos medlemsforeningene. Av gaven ble kr 1 630 000 inntektsført i 2007 og beløpet ble avsatt til bundet egenkapital. Per 31.12.08 er kr 465 000 av DNTs egenkapital bundet til kostnader til ungdomsmagasin, websatsing rettet mot ungdom og oppfølging av prosjekter under Ekspedisjoner for alle. Resterende midler fra Sparebankstiftelsen vil bli brukt i perioden 2009 til 2010.

NOTE 16 – Nærstående parter

DNT og medlemsforeningene regnes som nærstående parter. DNT har løpende mellomværender med medlemsforeningene.

NOTE 17 – Ekstra overføring til medlemsforeningene

I tråd med landsmøtevedtak i 2008 er kr 3 400 000 av kontingentinntektene til DNT overført medlemsforeningene.

NOTE 18 – Internasjonal aktivitet

Kostnader til internasjonal aktivitet er midler brukt i samarbeidsprosjekt med Trekking Union of Kyrgyzstan. Prosjektet er i sin helhet finansiert av Utenriksdepartementet.

NOTE 19 – Leieavtaler

Husleie: Olav Thon med årlig leie kr 808 880,-. Avtalen løper frem til 2010.

Leie kopimaskin/printer: Årlig leie kr 68 296,-. Avtalen er inngått i april 2006 og har en løpetid på 4 år.

NOTE 20 – Formålsprosent

År	2008	2007	2006
Formålsprosent	67 %	65 %	65 %

Formålsprosenten er den andelen som kostnader til formålet utgjør av totale kostnader.

Formålsprosenten har økt fra 2007 til 2008 som et resultat av at midler brukt på formålet har økt forholdsvis mer enn andre kostnader.

Landsstyrets årsberetning 2008

Virksomhet

Den Norske Turistforening (DNT) er et forbund av 55 medlemsforeninger i Norge. DNT sentralt arbeider med overordnede oppgaver for alle medlemsforeningene, innen naturforvaltning, utdanning, tilrettelegging for barne-, ungdoms- og fjellspportaktiviteter og det utgis medlemsblad og årbok. Utover dette drifter DNT sentralt internettsider og et sentralt medlemsregister. DNT sentralt yter service for alle medlemmer som er tilsluttet en av de 55 medlemsforeningene eller som er direkte innmeldt i DNT. Dette er DNT sentralt sitt regnskap og årsberetning utarbeidet etter regnskapsloven. Totalt antall betalende medlemmer i 2008 var 222 291.

Formål

DNT skal arbeide for et enkelt, aktivt, allsidig og naturvennlig friluftsliv og for sikring av friluftslivets natur- og kulturgrunnlag.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet blir sikret gjennom internkontroll for å ta vare på helse, miljø og sikkerhet. DNT er tilknyttet bedriftslegeordning og har verneombud. Arbeidsmiljøet i DNT anses som tilfredsstillende. Det har i 2008 vært arrangert to seminar for personalet.

I 2008 har DNT til sammen hatt 381 dager i sykefravær mot 292 dager i 2007. Totalt sykefravær utgjør 4,9 % av virksomhetens dagsverk. Dette er en økning fra 4,0 % i 2007.

Likestilling

Totalt antall ansatte ved utgangen av 2008 var 32. Dette utgjorde 28,85 årsverk. Av dette er 18 kvinner og 14 menn. DNTs landsstyre består av 6 kvinner og 6 menn. Dette viser at både landsstyret og DNTs administrasjon er bevisst på de samfunnsmessige forventningene om tiltak for å fremme likestilling i virksomheten og styret.

DNTs virksomhet og det ytre miljø

Det legges til grunn for vår virksomhet at naturgrunlaget ikke svekkes. En av DNTs viktigste arbeidsoppgaver er derfor å arbeide med naturforvaltning. Ut over kontordriften har ikke DNT sentralt virksomhet som direkte påvirker det ytre miljø. DNT ser det imidlertid som avgjørende å bidra til å utvikle

retningslinjer for den totale virksomheten for medlemsforeningene for å sikre at miljøet ikke tar skade. Eksempelvis er det utarbeidet retningslinjer for hyttedrift, et miljøoppfølgingsprogram og sårbarhetsanalyser for turistforeningers virksomhet i fjellet. Det er under iverksetting et program for miljøsertifisering etter miljøfyrtårnsordningen av kontordrift, hytter og av landsmøtet. DNT legger et aktivt samfunnsansvar til grunn for sin virksomhet.

Finansiell risiko og likviditet

DNT har ingen rentebærende gjeld, og pengeplasseringene er i bank. Danske og svenske medlemmer betaler kontingent i lokal valuta. Foreningens kundekreditt kan deles i tre kategorier: Krav mot representanter som selger medlemskap, krav mot kredittkunder ved varesalg og krav mot annonsører i Fjell og Vidde/årboka. Tap på krav i 2008 var kr 82 161. Administrasjonen arbeider kontinuerlig med forbedringer av rutiner rundt innkreving og oppfølging av krav for minimering av finansiell risiko.

Årsregnskapet

Årsregnskapet gir etter styrets oppfatning et rettviseende bilde av foreningens stilling og resultat i 2008. Årets resultat er positivt og utgjør kr 1 251 620. Landsstyret foreslår at årets overskudd tillegges fri egenkapital. Av bundet egenkapital er kr 1 165 000 brukt og overføres til fri egenkapital. Total overføring til fri egenkapital blir kr 2 416 620. Det betyr at DNTs frie egenkapital per 31.12.08 blir kr 20 765 336 og bundet egenkapital blir kr 465 000.

Risiko og usikkerhetsfaktorer

Styret mener at det ikke er noen vesentlige risikoforhold som truer driften av DNT. Det vil fortsatt være viktig å arbeide for å sikre friluftslivet gode rammevilkår også i fremtiden.

Utsikter for 2009

Et enkelt og naturvennlig friluftsliv er viktig for stadig flere mennesker. Fra omgivelsene opplever vi stor interesse for DNTs virksomhet og tilbud. Den store interessen tror vi vil gi stabil medlemsmasse og flere som bruker medlemsforeningens tilbud på overnatting og turer i 2009. Det bekreftes at årsregnskapet er avgitt under forutsetning om fortsatt drift, og styret bekrefter at forutsetningen er til stede.

Oslo, 20. april 2009

Tom Ivar Bern
Styrets leder

Sigrun Helené Løken
Styrets nestleder

Ola Njå Bertelsen
Styremedlem
DNT-ungs repr.

Torild Hage
Styremedlem

Per Hanasand
Styremedlem

Vigdis Heimly
Styremedlem

Julie Maske
Styremedlem
Ansattes repr.

Audun Sandberg
Styremedlem

Kristin Krohn Devold
Generalsekretær

Åsmund Skasdammen
Styremedlem

Anne-Birgitte Sveri
Styremedlem

Børre Torsvik
Styremedlem

Berit Vik
Styremedlem

Til landsmøtet i
Den Norske Turistforening

Revisjonsberetning for 2008

Vi har revidert årsregnskapet for Den Norske Turistforening for regnskapsåret 2008, som viser et overskudd på kr 1 252 000. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift. Årsregnskapet består av aktivitetsregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av organisasjonens styre og generalsekretær. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av organisasjonens formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens økonomiske stilling 31. desember 2008 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 20. april 2009
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

Den Norske Turistforening > Youngstorgget 1, 0181 Oslo > info@turistforeningen.no > www.turistforeningen.no